

Samen werken aan Cyberveiligheid

1. Cyberveiligheid is (ook) mensenwerk
2. Samenwerken in de keten

Gebruikersdag MBO Digitaal, 19 juni 2023

Martijn Bijleveld

Adviseur IBP

Programmamanager
Cyberveiligheid mbo

MBO Digitaal

Onderwijs onder vuur

HvA en UvA getroffen door cyberaanval

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) en Universiteit van Amsterdam (UvA) zijn doelwit van een cyberaanval. Onbekenden 'hebben zich toegang verschaft tot de ICT-omgevingen van de HvA en UvA', schrijft de universiteit.

Het Parool 17 februari 2021, 13:16

BEELD ANP

De universiteit onderzoekt nog welke delen van de ICT-omgeving zijn geraakt.

Om de gevolgen te beperken en ervoor te zorgen dat onderwijs en onderzoek door kunnen gaan, worden komende tijd systemen tijdelijk uitgezet. Dat betekent dat die systemen, en de informatie in die systemen, niet beschikbaar zijn op dat moment.

de Volkskrant

Hogeschool InHolland gehackt: persoonlijke gegevens tienduizenden studenten aangeboden op internetforum

Hackers bieden op een internetforum persoonlijke gegevens van 56.000 studenten van InHolland aan. In zijn vorige maand buitgemaakt. De hack past in een groeiende trend waarbij organisaties met veel persoonsgegevens...

Laurens Verhagen 1 ma

▲ Nijmeegse studenten van de HAN. © David van Haren

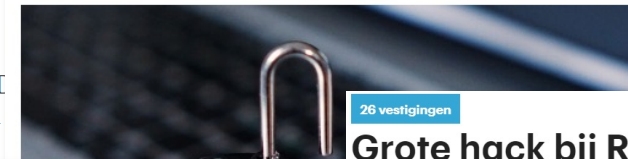
HAN: 4300 wachtwoorden gelekt, totale omvang hack nog niet bekend

ARNHEM/NIJMEGEN De Hogeschool Arnhem & Nijmegen heeft 4300 mensen een mail gestuurd dat hun wachtwoord is gelekt nadat een hacker inbrak in systemen van de hogeschool. Het gaat om oudere wachtwoorden die voor 2018 zijn gebruikt om in te loggen op systemen

Ransomware

Staring College betaalt losgeld na aanval met gijzelsoftware

26 februari 2021 20:59

26 vestigingen

Grote hack bij ROC Mondriaan: computers plat en bestanden ontoegankelijk

23 augustus 2021 16:29

Studenten van het ROC Mondriaan in 2021.

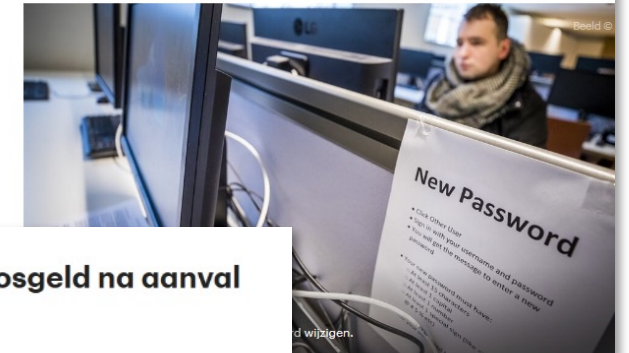
Onderwijsinstelling ROC Mondriaan in Den Haag is afgelopen weekend gehackt door criminelen. De computers liggen plat en bestanden zijn niet toegankelijk.

Grote cyberaanval

Universiteit Maastricht betaalde 197.000 euro losgeld aan hackers

05 februari 2020 15:12

Aangepast: 05 februari 2020 20:38

... heeft bijna twee ton aan losgeld betaald voor verspreide computersystemen kort voor de kerstvakantie.

WELKOM 123

MBO-RAAD 6 DECEMBER 2021

MINISTERIE OC&W
INSPECTIE VAN HET ONDERWYS

AUTORITEIT
PERSOONS-GEGEVENS

BESTUURDERSBIJEENKOMST CYBERSECURITY

69 DEELNEMERS
39 MBO-INSTELLINGEN

ZEER GEÏNTERESSEERD VAN WIE 38 BESTUURDER

MONDRIAAN

21-08-21 HACK!!!

€4MLN!!

NIJET!!

DRIE SPOREN:

- ONBEVEILIGD STUDENTEN ACCOUNT (MFA)
- ONVOLDOENDE AWARENESS
- ONBESCHERMDE KROONJUWELLEN GEEN NETWERK-SEGMENTERING
- FINANCIËLE GEGEVENS
- FORENSISCH IT ONDERZOEK
- RESOURCES VOOR OPBOUW
- Hoe STUDENTEN TEGENWOED KOMEN?

INFORMATIE-BEVEILIGING

GEEN KOKOSNOOT... ...MAAR EEN UI

DATA-LEKKEN

TE WEINIG MELDINGEN BY AP

2. AANBEVEUINGEN AP INFORMATIEBEVEILIGING (EN PRIVACY)

BASIS OP ORDE!

VERSTERK POSITIE ONDERWYS SECTOR!

MOET DIT VAN DE MINISTER?

NEE! VAN ONZELF EN WE MOETEN AAN DE SLAG, NU!!

INTEGRAAL DUS ALLES TEGELIJK

PLAN VAN AANPAK

BENCHMARK IBP-E

KOM!

2.9 WAS MOOI GEWEEST

SCORE VAN 3.7 KAN WEL!

98% DOET MEE!

OP DE AGENDA

WE BETALEN NOOIT! ALS UITGANGSPUNT

PARTNERSCHAP

WE KUNNEN HET ALLEEN SAMEN!

DIGITALISERING

VEEL

MINDER

TJD

MINIMAAL BEVEILIGINGSNIVEAU

NBA-VOLWASSENHEIDSMODEL

DELEN

TIPS: ...

INVESTEREN IN AWARENESS

SECURITY BY DESIGN

ALLE MBO'S LID VAN SURF

AANSluiten BY SURF-NETWERK

IEDEREEN ZOU MEE MOETEN DOEN!!

PEER REVIEW

CRISISOEFENING OZON

VEEL ANIMO

DELEN ICT-PERSONEEL (KENNISCENTRUM)

POSITIE T.O.V. GROTE LEVERANCIERS

MBO-RAAD 6 DECEMBER 2021

→ + MINISTERIE OC&W
INSPECTIE VAN HET ONDERWYS

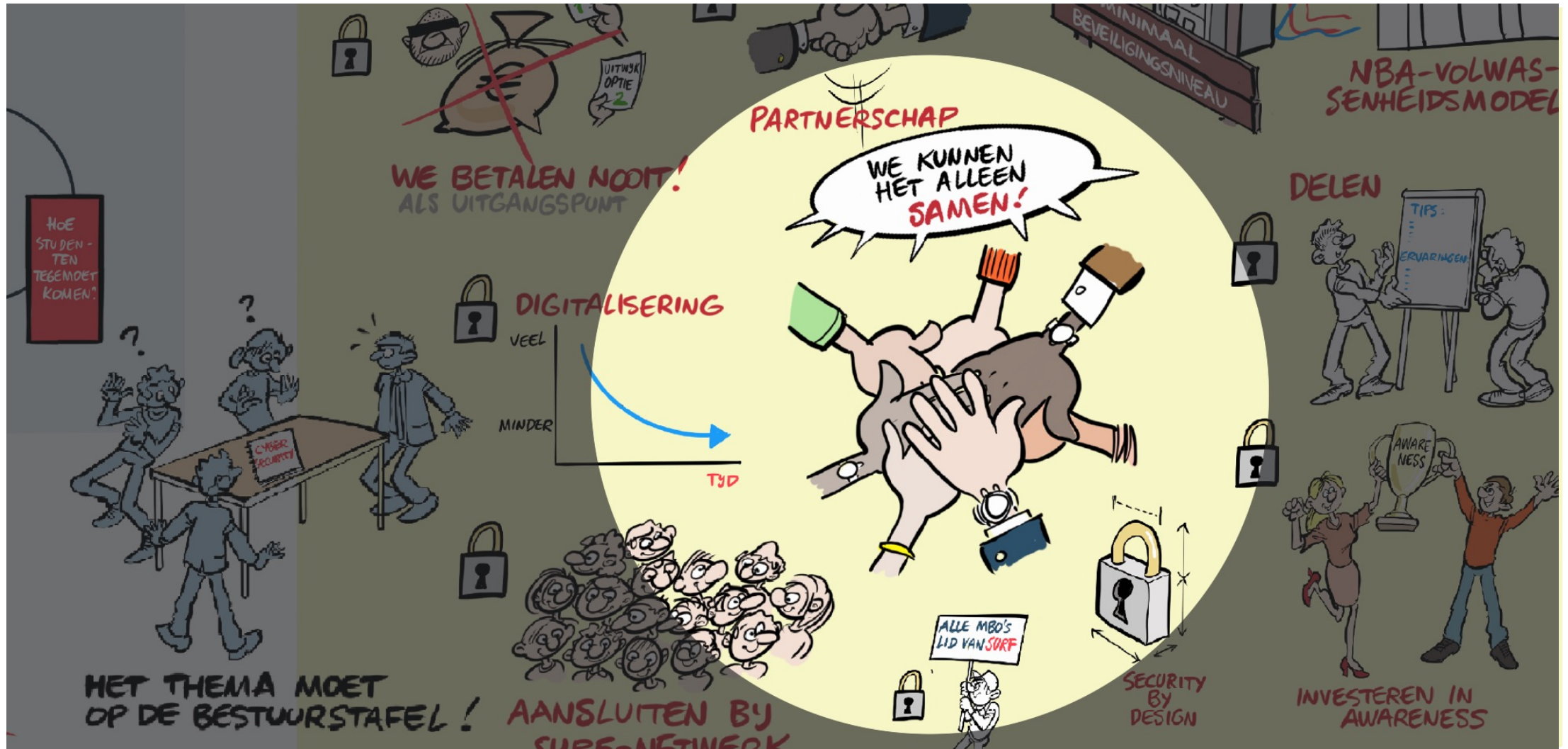
AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

ZEER
GEÏNTERESSEERD
VAN WIE
38 BESTUURDER

WELKOM
123

BESTUURDERSBIJEENKOMST CYBERSECURITY

• 69 DEELNEMERS
• 39 MBO-INSTELLINGEN

Programma Cyberveiligheid mbo

Identificeren van dreigingen en risico's (*identify*)

Beschermen tegen cyberrisico's (*protect*)

Detecteren van onregelmatigheden (*detect*)

Reageren op incidenten (*respond*)

Herstellen van incidenten (*recover*)

Samenwerken in de keten (cloudleveranciers)

Programma Cyberveiligheid mbo

Identificeren van dreigingen en risico's (*identify*)

Beschermen tegen cyberrisico's (*protect*)

Detecteren van onregelmatigheden (*detect*)

Reageren

Privacy- en Security waarborgen
van je **cloudleveranciers**

Herstellen van incidenten (*recover*)

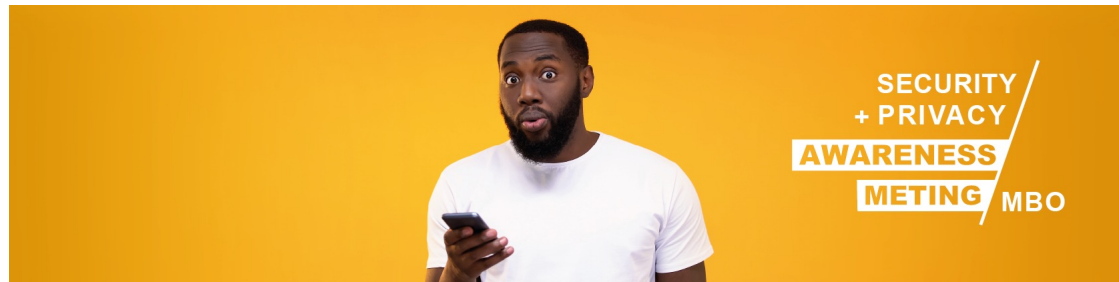
Samenwerken in de keten (cloudleveranciers)

Security- en privacy Awareness
van je **medewerkers**

Cyberveiligheid is (ook) mensenwerk

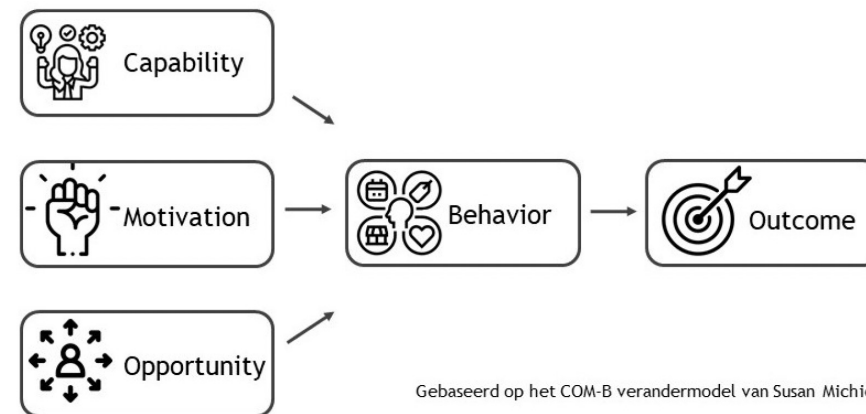
- Security- en privacy awareness
  - meting in april-mei 2023
  - 40 mbo-instellingen

➤ Probeer 'm zelf!

Security- en privacy Awarenessmeting mbo

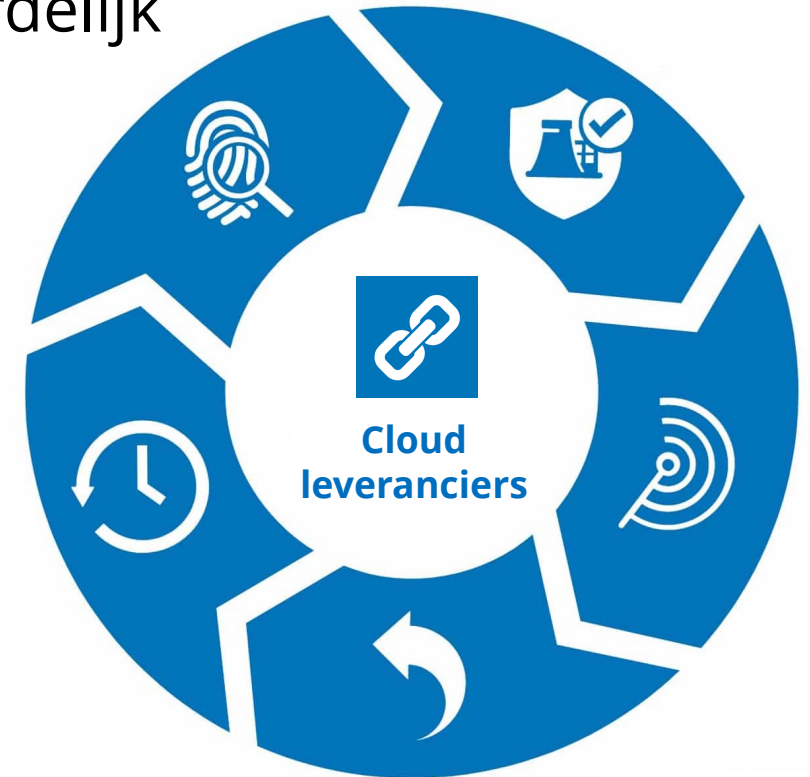
- Drie aandachtsgebieden
  - motivatie
  - gelegenheid / ondersteuning
  - bekwaamheid
  - gedragsverandering
- Rapportage op drie niveau's
  - instellingsrapport
  - mbo-breed trendrapport
  - sectorrapportage SURF
- Uitkomsten zijn input voor (awareness)activiteiten binnen het programma Cyberveiligheid mbo

Samenwerken met cloudleveranciers

- De mbo-instelling is (verwerkings)verantwoordelijk
- Afspraken over verwerking gegevens
  - Inkoopovereenkomsten
  - Dienstverleningsniveau (SLA's)
  - Verwerkersovereenkomsten (persoonsgegevens)
- Waarborgen
  - ISO 27001, ISAE 3402
- Controle en verantwoording
  - DPIA's, pentesten

Verwerkersovereenkomsten

- Convenant digitale onderwijsmiddelen en privacy 4.0
- Twee modellen verwerkersovereenkomst
  - deelnemers aan het Privacyconvenant
  - medestanders en overige leveranciers
- Centrale aanpak vanuit mbo (netwerk IBP)
  - alle leveranciers gebruiken modelverwerkersovereenkomst 4.0
  - centrale beoordeling op inhoud en waarborgen > advies
- Beoordeling/advies wordt onderdeel Compliancy-dienst SURF
  - financiële bijdrage voor mbo-scholen vanuit Programma Cyberveiligheid
  - dienstverlening start begin 2024

DPIA's

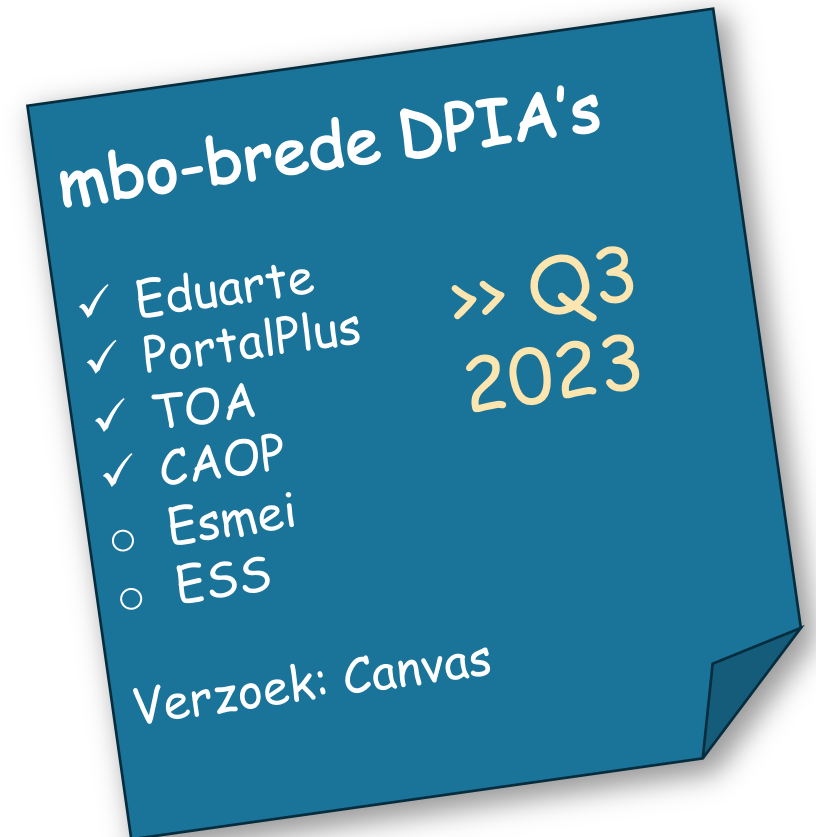
- DPIA
  - Data Protection Impact Assessment = Gegevensbeschermingseffectbeoordeling
- Onderzoek naar de privacyimpact van een gegevensverwerking
  - verplicht wanneer verwerking hoge privacyrisico's kent
  - processen: bijv. intake, 2^e lijns zorg
  - applicaties: AFAS, Eduarte
- Stappen
  - Beschrijving van de verwerking
  - Beoordeling wettelijke kaders
  - Risico-analyse
  - Beschrijving maatregelen
  - Interpretatie en uitvoering maatregelen
  - Validatie maatregelen
  - Akkoord (FG - Bestuur)
  - Periodieke herbeoordeling

sectorbreed

instelling-
specifiek

Sectorbrede uitvoering DPIA's

- Compliancy-dienst SURF (2024)
  - samen met hoger onderwijs
  - vergoeding ledenbijdrage mbo vanuit subsidie
- Programma Cyberveiligheid mbo
  - mbo-specifieke applicaties
  - uitvoering via externe partijen, bekostigd vanuit subsidie

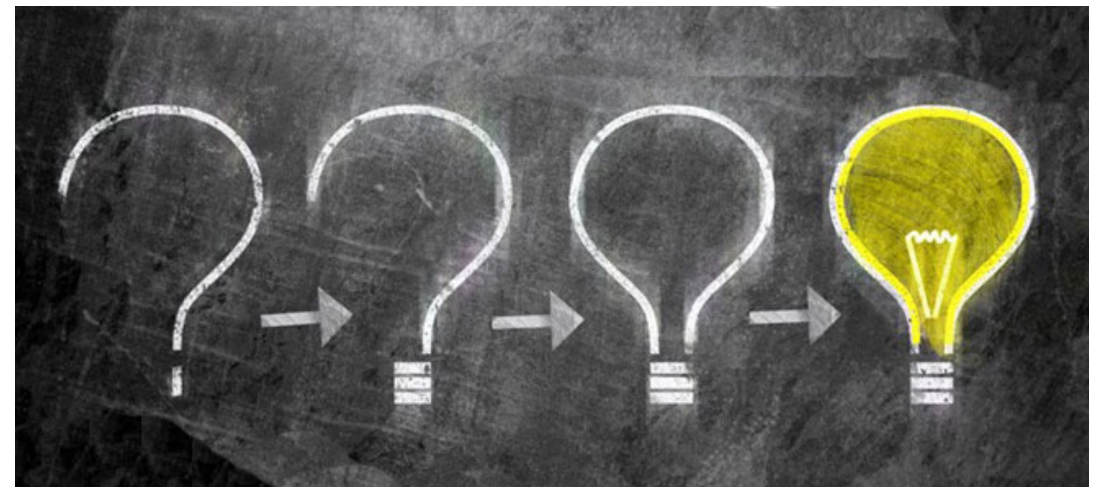

Vragen en discussie

Martijn Bijleveld

m.bijleveld@mbodigitaal.nl

<https://mbodigitaal.nl/programma-cyberveiligheid-mbo>